

Dosarul nr. 3r-172/22
2-17163856-01-3r-31052022

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, V.Negru, E.Palanciuc)

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea în contestare depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions” împotriva Biroului Vamal Centru, terți Serviciul Vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Brocher Universal” privind anularea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions” împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de lege,

c o n s t a t ă:

La data de 3 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions” (în continuare SRL „Global Solutions”) a depus în ordinea contenciosului administrativ acțiune în contestare împotriva Biroului Vamal Centru, terți Serviciul Vamal, SRL „Brocher Universal” privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Prin hotărârea din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea în contestare depusă de SRL „Global Solutions” a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, la data de 8 iulie 2021, SRL „Global Solutions” a contestat-o cu apel preliminar, care ulterior la data de 12 ianuarie 2022 a fost completat cu motivare, solicitând anularea hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu pronunțarea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Global Solutions” împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de lege.

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la data de 18 mai 2022, SRL „Global Solutions” a depus recurs, solicitând admiterea recursului, anularea încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău cu dispunerea repunerii în termenul legal de declarare a apelului și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție.

În acest context, a invocat că în speță motivarea apelului a fost depusă în termen, deoarece în perioada 22 noiembrie 2021 – 19 decembrie 2021, reprezentantul recurenteii a fost în concediul de odihnă anual.

A mai menționat că hotărârea primei instanțe a fost recepționată de către fostul administrator al întreprinderii care la data de 16 decembrie 2021 a fost reținut și plasat în arest. Or, sediul SRL „Global Solutions” este apartamentul în care locuiește fostul administrator.

Totodată, instanța de apel urma să emită și expedieze în adresa sa o încheiere/notificare prin care să-i acorde un termen pentru depunerea motivării apelului, aceasta fiind calificat de reprezentantul recurenteii drept un neajuns ce ar trebui înlăturat, conform art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă.

În concluzie a subliniat că acțiunile și faptele cazului au demonstrat intenția de a contesta hotărârea primei instanțe, fiind depus în termen apelul nemotivat, doar că reținerea fostului administrator a perturbat buna și normala desfășurare a procesului.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de SRL „Global Solutions” la data de 18 mai 2022 este în termen, având în vedere că încheierea contestată a fost emisă la 13 aprilie 2022 și recepționată de recurentă în data de 5 mai 2022.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurenteii SRL „Global Solutions” au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de SRL „Global Solutions reiese că recurenta nu este de acord cu încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Global Solutions împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar din conținutul încheierii recurate rezultă că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, din care considerent acesta a fost considerat inadmisibil prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea declarării inadmisibile a apelului, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de lege, justă.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

La rândul său, conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

În contextul dat, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de depunere a apelului și cel de prezentare a motivării curg din momente diferite, fapt ce este reglementat de art. 232 din Codul administrativ.

Colegiul reține că regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 din Codul administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Iar în corespundere cu art. 113 din același Cod, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 29 iunie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a fost respinsă acțiunea înaintată de SRL „Global Solutions”.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 8 iulie 2021 SRL „Global Solutions” a depus apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, care ulterior la data de 12 ianuarie 2022 a fost completat cu motivare, solicitând anularea hotărârii din 29 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani cu pronunțarea unei decizii noi, de admitere a acțiunii.

În conformitate cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Iar prin prisma art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Cu referire la acest aspect, din materialele cauzei rezultă că copia hotărârii motivate din 29 iunie 2021, a fost expediată de Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani la sediul indicat de recurentă în acțiunea în contestare, care de altfel coincide cu sediul indicat atât în cererea privind eliberarea hotărârii motivate din 8 iulie 2021, cererea de apel preliminară, motivarea apelului, cât și cea de recurs anexate la dosar (f.d.3, vol.II, f.d.74,76,89,111), fiind recepționată de SRL „Global Solutions” la data de 18 noiembrie 2021, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (vol.II,f.d.84).

Prin urmare, în speță, termenul de depunere a motivării apelului pentru apelanta SRL „Global Solutions” și-a început curgerea la data de 19 noiembrie 2021, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate de către agentul economic și a expirat în data de 20 decembrie 2021 (zi de luni).

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, apelanta-recurentă SRL „Global Solutions” a depus motivarea apelului în data de 12 ianuarie 2022, motiv pentru care instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Cât privesc argumentele recursului precum că în speță motivarea apelului a fost depusă în termen, deoarece în perioada 22 noiembrie 2021 – 19 decembrie 2021, reprezentantul recurenteii a fost în concediu de odihnă anual, acestea sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, or, aflarea unui angajat a persoanei juridice în concediu de odihnă nu constituie un motiv întemeiat de repunere în termenul procedural, deoarece conducerea societății, urma să organizeze și monitorizeze activitatea în așa mod, încât să nu fie afectate obligațiile de reprezentare a întreprinderii în cadrul proceselor de judecată.

Nu pot fi reținute ca temei de repunere în termen nici argumentele recursului precum că sediul SRL „Global Solutions” este în apartamentul în care locuiește fostul administrator – Dumitru Mihailov, care a și recepționat copia hotărârii motivate a primei instanțe și care la data de 16 decembrie 2021 a fost reținut și plasat în arest.

Or, în perioada când copia hotărârii motivate a fost recepționată – 18 noiembrie 2021, fostul administrator al SRL „Global Solutions” nu avea careva interdicții. Respectiv, o neglijență a administratorului apelantei nu trebuie să afecteze mersul normal a procesului de judecată.

Mai mult ca atât, prin cererea din 8 iulie 2021 privind eliberarea hotărârii motivate depusă de administratorul SRL „Global Solutions” – Sergiu Grozav, ultimul a solicitat Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani expedierea copiei hotărârii motivate din 29 iunie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani pe adresa solicitantului (vol.II,f.d.74), ceea ce denotă că prima instanță și-a exercitat obligația pozitivă de a expedia corespondența la adresa corectă conform înregistrării de stat, adresă care de altfel coincide cu sediul indicat de societate atât în cererea privind eliberarea hotărârii motivate din 8 iulie 2021, cererea de apel preliminară, motivarea apelului, cât și cea de recurs anexate la dosar (f.d.3, vol.II, f.d.74,76,89,111).

În aceste circumstanțe. Colegiul reține că SRL „Global Solutions” i s-a comunicat actul de procedură la adresa de corespondență, în conformitate cu legislația în vigoare.

La fel, neîntemeiate sunt și argumentele recursului precum că instanța de apel urma să emită și expedieze la caz în adresa recurenteii o încheiere/notificare prin care să-i acorde termen pentru depunerea motivării apelului, deoarece art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă nu prevede un termen fix la depunerea cererii de apel motivate.

Or, art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, stabilește fără interpretări că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data

notificării hotărârii motivate, ceea ce denotă că Codul administrativ nu prevede obligația instanței de apel să acorde termen apelantului pentru depunerea motivării apelului.

La rândul său, acordarea unui termen pentru prezentarea motivării apelului ar constitui o ingerință în drepturile intimatului.

În aceste circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a declarat inadmisibil apelul depus de SRL „Global Solutions”, pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului stabilit de lege.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul relevă că în cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile participanților la un proces echitabil.

Din aceste considerente și având în vedere că în cazul examinării apelului depus de SRL „Global Solutions pe fond, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se respinge recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions”.

Se menține încheierea din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea în contestare depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Solutions” împotriva Biroului Vamal Centru, terți Serviciul Vamal, Societatea cu Răspundere Limitată „Brocher Universal” privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron